

קול יעקב

לרפ"ש
רפאל דוד בן אודליה

לרפ"ש
ישי בן שושנה

להצלחת
בעל העלון ומשפחתו

להצלחת ולרפואת
כל עם ישראל

זמני השבת פאלעד:

הדלקת נרות: 17:24

צאת שבת: 18:31

זמן ר"ת: 19:09

עלון מס' 171 | י"ב באדר ב' |
תשפ"ד | שנה 4

מטעמים וסיפור לשולחן שבת

וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר ה' אֵלָיו מֵאֵהָל מוֹעֵד לֵאמֹר

אפשרות לעקוב אחר אופן ההשמדה ואחרי מספר האנשים שהגיעו לאשוויץ. כמו כן נודע לו מידע רב ערך על תוכניות הגרמנים והדבר יצר אצלו דחף חזק להימלט מהמחנה כדי לפרסם זאת בעולם ולהזהיר את אחיו היהודים. הוא הכיר במחנה את אלפרד וצלר והשניים הוגיעו את מוחם בניסיון למצוא דרך לבריחה מהמחנה, המחשבה היחידה בראשם היתה כיצד יוכלו לברוח מהמחנה כדי לפרסם את השואה הנוראה המתרחשת במזרח אירופה.

הם נאלצו ללמוד מניסיונם המר של אסירים אומללים שניסו לברוח לפניהם. ניסיונות הבריחה כמעט ולא הצליחו אף פעם, בשל השמירה ההדוקה והאכזרית שהייתה על המחנה, וכן בשביל הצורך לעבור קילומטרים רבים בקרב האוכלוסיה העוינת ללא יכולת להסוות את עצמם ולהתחזות לאזרחים מקומיים, מה גם שמצבם הפיזי היה ירוד בשל הרעב הנורא והעבודה הקשה.

ב-7 באפריל 1944 תפסו שני קציני אס.אס את רודולף כסטיגריות בכיסו, השניים פקדו עליו להתייצב הערב בבלוק מס' 11, בלוק העונשים הנורא, ממנו לא יצא אף אדם כשהוא בחיים. רודולף החליט שאם הם באמת רוצים לנסות ולברוח, עכשיו זהו הזמן! והתחבא יחד עם אלפרד וצלר מתחת לערימת עצים גדולה שהביאו הנאצים עבור המשלוחים של יהודי הונגריה.

טעמים רבים נאמרו בטעם כתיבת אות א' שבמילה "ויקרא" כשהיא קטנה, ומעיד בעל 'סדר הדורות' שראה בספר מגלה עמוקות שביאר זאת ב-1000 אופנים!

באור נפלא ומחזק מאד לחייו של כל יהודי, כתב בעל הטורים: משה רבינו לא רצה לכתוב אלא 'ויקר' מלשון מקרה כמו שכתוב בבלעם, לומר בזה שלא היה ראוי שידבר אתו ה' אלא נגלה אליו דרך מקרה, ואמר לו הקב"ה שיכתוב גם את האות 'א', ומפני ענותנותו של משה רבנו, כתב את ה'א' כשהיא קטנה.

בדבריו אלו של הקב"ה למשה, יש יסוד נפלא לכל החיים, אמת ונכון שהקב"ה רצה להראות בזה למשה שהוא ראוי להתגלותו אליו, אבל גם גילה בזה, שאין מקרה בעולם! אלא הכל בהשגחה פרטית מאת הבורא יתברך בכל צעד ושעל! וכמו שהובא בספרים הקדושים על הפסוק "מקרה הוא בלתי טהור הוא פי לא טהור" (שמואל כ, כו) - המחשבה שדרכי העולם "מקרה הוא" - "לא טהור" - היא מחשבה לא טהורה ושגויה, כי הכל מאתו יתברך, ומכיון שהכל ממנו במילא גם הכל לטובה, כי כל מה שה' עושה הכל לטובה!

יהודי בשם רודולף ורבה עבד כרשם במחנה המוות אושוויץ, עבודה זו אפשרה לו לנוע בחופשיות מסוימת בשטח המחנה. הייתה לו, עקב כך,

העלון מס' 171 | י"ב באדר ב' | תשפ"ד

לע"נ
יורם בן מרים כ"צ ז"ל

לע"נ
מרים בת רחל כ"צ ע"ה

לע"נ
דוד בן אסתר כ"צ ז"ל

מגילוי וממוות. נותר רק צעד אחד, אבל הוא בלתי אפשרי!

הם החליטו לנסות שוב בכוחותיהם האחרונים. התאמצו בכוח הרוח, כשהגוף החלש כבר לא היה מסוגל. המחשבה על הרצון לצאת החוצה ולהודיע לעולם על הטבח הנוראי שמתבצע באושוויץ, מילא את כל ישותם. לאחר מאמץ כמעט על אנושי, הם הצליחו להזיז את הקרשים עד שנפתח להם פתח ליציאה. תשושים ומבולבלים, מאושרים ומלאי חששות, יצאו השניים בחשאי ממתחם המחנה.

המצב היה רחוק מלהיות פשוט. חיילי אס.אס פטרלו באזור והאוכלוסייה המקומית הייתה עוינת ברובה. השגחה אלוקית מופלאה הפגישה אותם עם אשה שהייתה ממתנגדי הנאצים, ולא רק שהיא לא הסגירה אותם כפי שהיו עושים אחרים ללא הנד עפעף, היא אף נתנה להם אוכל ומחסה, והפגישה אותם עם אנשי המחתרת שהובילו אותם לקהילה יהודית בז'לינה צ'כוסלובקיה. ב-25 לאפריל 1944 נכתב בז'לינה 'דו"ח ורבה - וצלר'. המסמך המפורסם שכלל 32 עמודים תיאר בפרוטרוט את ההשמדה ההמונית באושוויץ. היה זה המסמך המפורט ביותר אודות אושוויץ שהגיע לידי בעלות הברית והוכתר כאמין. המסמך הביא לראשונה, בהבנת היקף ההשמדה האיומה של יהודי אירופה ולהצלה ישירה של אלפי יהודים בבודפשט שהיו אמורים להישלח אל מותם. לדעת היסטוריונים, שום פעולה של אדם פרטי בכל מלחמת העולם השנייה לא הצילה כל כך הרבה יהודים, כמו הרצון הנחוש של רודולף ורבה ואלפרד וצלר להודיע לעולם על זוועותיו של אושוויץ.

ורבה ווצלר, בזמן שהגרמנים הסירו את שכבות העצים, מן הסתם חשבו שהרע מכל הולך להגיע, אולם הקב"ה, יודע התעלומות, ידע שאין סיכוי שהם יצליחו לצאת משם בכוחות עצמם, לכן דאג לשלוח אליהם את שני החיילים שיעזרו להם, ובכך הם הצליחו להינצל מגיא המוות ולהציל גם אחרים. במקרה זה אכן התגלה לבסוף הטוב שבתוך הרע, אולם במקרים רבים אין רואים זאת, ושם צריכים אמונה.

הערב ירד, והמחנה התארגן למסדר קפדני כבכל יום. כאשר הבחינו שרודולף ואלפרד נעדרים נשמעה אזעקה בכל רחבי המחנה והחלו חיפושים קדחתניים, על ידי קצינים, חיילים ואסירים. הגרמנים נעזרו גם בכלבים שאומנו היטב, אבל השניים למדו כיצד לטשטש את הריח באופן שהכלבים לא יוכלו למצוא אותם, הם עירבו טבק עם נפט ופיזרו סביבם. שעות של חיפושים חלפו, הכלבים עברו ליד מקום מחבואם עשרות פעמים ולא הצליחו לחוש בנוכחותם. מצב רוחם השתפר והם בהחלט חשבו שישנם סיכויים לבריחה. הם תכננו להמתין בחשאי שלושה ימים מתחת לשכבות העצים ואז לצאת מתחת לגדרות בחסות הלילה, משום שלאחר שלושה ימים נפסקים החיפושים בתוך המחנה.

יומיים וחצי הם שרדו וסבלו קשות מהרעב והקור, חולשה קשה תקפה אותם והפחד הציק להם. אבל התקווה נתנה להם כוח. בצהרי היום השלישי כאשר נותרו ארבע שעות לסיום החיפושים, שמעו השניים שני חיילים גרמנים משוחחים ליד מקום מחבואם, כשאחד אומר לשני: 'אולי הם מתחבאים מתחת לערימת העצים הזאת? בא נבדוק אם הם כאן'. שני הגרמנים התחילו לחפש והסירו עוד ועוד שכבות עצים מעל רודולף ואלפרד, רק שלוש שכבות נותרו לגילוי שני האסירים. הגרמנים הורידו גם את השכבה השנייה ואלפרד ורודולף הנואשים התכוונו לגילויים ולמותם הקרב, כשהחיילים הגרמנים סיימו לפרק גם את השכבה השנייה, ונותרה ביניהם שכבת עצים אחת בלבד. הם החלו למשוך את הקרשים של השכבה האחרונה, כשלפתע התחוללה מהומה גדולה בצידו השני של המחנה ונשמעו צעקות: 'תפסנו אותם!'

שני החיילים הגרמנים קפצו מעל ערמת העצים ורצו לעבר אזעקת השווא שהצילה את חייהם של רודולף ואלפרד. בלילה, שעות ספורות לאחר סיומו של מסדר הערב החליטו אלפרד ורודולף שזהו הזמן המתאים ביותר לבריחה. כשלפתע התעוררה בעיה, שאותה לא צפו מראש - הקרשים שהיו מעליהם, היו כבדים והם לא הצליחו להזיז אותם מחמת חולשתם הרבה. הייאוש והתסכול עמדו להשתלט עליהם, לאחר שלושה ימים ללא אוכל, כמעט ללא שינה, לאחר שניצלו באורח פלאי

בגיליון הבא (בפורים) יהא את סיפור המגילה

לע"נ
ניסים בן יצחק ז"ל

לע"נ
אשר (פליקס) בן סול ז"ל

לע"נ
אהובה בת חיה חיריה ע"ה